

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії України та регіоналістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету

_____ **Мирослав ЗАЯЧУК**

“29” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ТЕМАТИЧНА КАРТОГРАФІЯ

обов'язкова

Освітньо-професійна Регіональний розвиток і просторове планування програма

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет географічний

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Тематична картографія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Регіональний розвиток і просторове планування», спеціальність 106 Географія.

Розробник:

Заблотовська Наталія Василівна – доцент кафедри географії України та регіоналістики, кандидат географічних наук, доцент.

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Заблотовська Наталія Василівна – доцент кафедри географії України та регіоналістики, кандидат географічних наук, доцент.

Погоджено з гарантом ОП _____ Іван КОСТАЩУК

(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики
Протокол № 12/1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Іван КОСТАЩУК

(підпис)

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради _____ Наталя АНДРУСЯК

(підпис)

Навчальна дисципліна «Тематична картографія» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти на четвертому році навчання. Впроваджена як підсумкова частина добірки курсів картографічного та ГІС спрямування, як узагальнюючий етап формування картографічних умінь та навиків майбутніх географів, менеджерів-управителів регіонального розвитку.

Мета полягає в поглибленому вивченні студентами методів картографування, картографічного моделювання, засобів і способів картографування. Після прослуховування курсу студенти повинні вміти застосовувати картографічний метод дослідження, читати тематичну карту, вміти складати легенду карти і саму карту, практично застосовувати знання з тематичної картографії у своїй науковій та виробничій діяльності.

Завдання вивчення дисципліни

- ознайомити студентів з картознавством і загальною теорією тематичної картографії, математичною картографією, методикою картографічного моделювання;
  - навчити студентів розуміти географічні карти і користуватися ними в наукових дослідженнях, практичній та навчальній діяльності;
  - показати значення тематичної картографії у сучасному житті;
  - розвинути у студентів уміння складати і використовувати географічні карти різного тематичного змісту, масштабу і призначення.
- розкрити сучасні підходи до розробки і використання тематичних карт.

Пререквізити: Картографія, геоматика з основами ДЗЗ, Географічні інформаційні системи та математичні методи обробки географічних даних.

Компетенції, якими має оволодіти студент в процесі вивчення дисципліни

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути такі **загальні компетентності**, як:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проєктів, в тому числі міжнародних, що будуть висвітлювати особливості впливу глобалізації на регіони та просторові моделі їх економіки.

ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи та суспільства, а також причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній та педагогічній діяльності;

ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах, а також застосовувати різні методи досліджень процесів регіоналізації, уміння ідентифікувати, аналізувати й оцінювати економічні, соціальні та екологічні проблеми регіонів у їх просторовій перспективі.

ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки та проводити просторовий аналіз поселенських систем на основі кількісних і якісних даних, здійснювати регіональну діагностику на основі територіального планування; ідентифікувати, вимірювати та оцінювати фактори у просторово-часовому континуумі для моделювання траєкторій розвитку міст, регіонів і країн, визначати їх інноваційно-інвестиційний потенціал

ФК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації. Уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів; використовувати професійно-профільовані знання і практичні

навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів.

ФК 11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проєктах, застосовувати навички методів проєктування, моделювання та управління процесами регіонального розвитку та проводити їх оцінку та експертизу.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх навчальних закладах

Програмні результати навчання:

PO1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

PO2. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.

PO3. Пояснювати особливості організації географічного простору та знати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур

PO10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні, а також особливості процесів глобалізації економічного, соціального, політичного, культурного і духовного розвитку людства, головні закономірності розвитку глобальних проблем та глобалістики

PO12. Розуміти форми, методи і прийоми навчальної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах

PO14. Вміти збирати, систематизувати, опрацьовувати та аналізувати наукову і технічну інформацію для вирішення географічних завдань.

PO18. Вміти професійно застосовувати географічно-наукові знання і практичні уміння й навички дисциплін фізико- та суспільно-географічно циклу у педагогічній діяльності

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Тематична картографія											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	5	150	30	30	-	-	90	-	іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1					

	«Предмет і методи тематичної картографії»					
Тема 1. Вступ до курсу. Історія тематичного картографування в Україні.	14	2	2			10
Тема 2. Принципи, методи та підходи у складанні тематичних карт	14	2	2			10
Тема 3. Засоби та способи картографування	14	2	2			10
Тема 4. ГІС картографування при розробці тематичних карт	14	2	2			10
Разом за ЗМ1	56	8	8			40
	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 «Тематичне картографування»					
Тема 5. Картографування природи	9	2	2			5
Тема 6. Картографування рельєфу. Картографування ґрунтового покриву	9	2	2			5
Тема 7. Тематичні карти клімату, рослинності та тваринного світу. Синтетичні карти природи	9	2	2			5
Тема 8. Картографування населення і населених пунктів	13	4	4			5
Тема 9. Картографування розміщення і структури промисловості	9	2	2			5
Тема 10. Картографування сільського та лісового господарства	9	2	2			5
Тема 11. Карти комплексу будівельної індустрії.	9	2	2			5
Тема 12. Карти транспортно-економічних зв'язків.	9	2	2			5
Тема 13. Складання комплексних карт громад та територій	18	4	4			10
Разом за ЗМ 2	94	22	22			50
Усього годин	150	30	30		-	90

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 «Предмет і методи тематичної картографії»	
Тема 1	<p>Вступ до курсу. Історія тематичного картографування в Україні.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Вступ. Політика співпраці. Академічна доброчесність при вивченні курсу. ☐ Роль і значення карти в географічних дослідженнях. ☐ Розвиток тематичного картографування. <p>Значення картографування при викладанні географії у школі</p>
Тема 2.	<p>Принципи, методи та підходи у складанні тематичних карт</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Принципи картографування. ☐ Методи картографування ☐ Модель легенди.

	Картографічне моделювання
Тема 3.	Засоби та способи картографування <ul style="list-style-type: none"> ☐ Структура та огляд картографічних засобів. ☐ Способи картографування. ☐ Метричність і символічність зображень Методичні особливості подання даної теми у шкільному курсі географії.
Тема 4.	ГІС картографування при розробці тематичних карт <ul style="list-style-type: none"> ☐ аналіз можливостей сучасних ГІС ☐ БД для тематичного картографування приклад використання ГІС для побудови тематичних карт в цілях розвитку громад та територій
Змістовий модуль 2. «Тематичне картографування»	
Тема 5	Картографування природи <ul style="list-style-type: none"> ☐ Класифікація карт природи. ☐ Картографування природних меж. ☐ Географічні принципи генералізації при складанні карт природи. ☐ Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.
Тема 6	Картографування рельєфу. Картографування ґрунтового покриву <ul style="list-style-type: none"> ☐ Геоморфологічне картографування. ☐ Гіпсометричні карти ☐ Проблеми картографування ґрунтів. ☐ Класифікація ґрунтових обстежень за призначенням. ☐ Складання окремих видів ґрунтових карт. Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.
Тема 7	Тематичні карти клімату, рослинності та тваринного світу. Синтетичні карти природи <ul style="list-style-type: none"> ☐ Засоби та способи зображення на тематичних картах клімату, рослинного і тваринного світу. ☐ Екологічні карти. ☐ Карти фізико-географічного районування. Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.
Тема 8.	Картографування населення і населених пунктів <ul style="list-style-type: none"> ☐ Збір та опрацювання матеріалів до карт густоти населення, людності міст. ☐ Підходи до систематизації карт населення. Картографування розміщення населення і розселення. ☐ Картографування демографічних і етнографічних особливостей. ☐ Картографування соціально-економічних особливостей населення. Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.
Тема 9.	Картографування розміщення і структури промисловості <ul style="list-style-type: none"> ☐ Систематизація карт. ☐ Картографування сировинних ресурсів промисловості, енергетики. ☐ Картографування розвитку та розміщення промисловості (одиниці, показники потужності, якісні характеристики). ☐ Галузеві карти – синтетичні, прогнозні. Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі

	географії
Тема 10.	<p>Картографування сільського та лісового господарства</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Систематизація карт с/г. ☐ Карти умові чинників сільського господарства. ☐ Карти матеріально-технічної бази і трудових ресурсів. ☐ Карти землеробства. ☐ Карти тваринництва. ☐ Карти загальної характеристики с/г. карти лісового господарства <p>Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.</p>
Тема 11.	<p>Карти комплексу будівельної індустрії.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Визначення і структура комплексу будівельної індустрії, зв'язків. ☐ Карти будівельної індустрії їх значення. Картографування розвитку і розміщення окремих галузей. <p>Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.</p>
Тема 12.	<p>Карти транспортно-економічних зв'язків</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Визначення ролі і місця транспорту в здійсненні зв'язків. ☐ Карти транспортної мережі, вантажних і пасажирських перевезень. ☐ Інтенсивність зв'язків. <p>Методичні підходи використання карт даної тематики у шкільному курсі географії.</p>
Тема 13	<p>Складання комплексних карт громад та територій</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ передумови та вимоги картографування низових ланок АТУ ☐ особливості збору та обробки вихідних даних для створення карт громад та територій <p>можливості використання ГІС при розробці карт громад</p>

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (завдання)	
1	<p>Практична робота № 1</p> <p>Виготовлення картоснови обласного регіону</p> <p>Підготувати картоснову для створення картосхем на рівні територіальних громад та новостворених адміністративних районів (для адміністративної області за вибором)</p>	
2	<p>Практична робота № 2</p> <p>Картографування природно-ресурсного потенціалу для областей України способами картограми та картодіаграми</p> <p>Опрацювати показники оцінки ПРП адміністративних одиниць України (за В.П.Руденко)</p> <p>Способом картограми відобразити сумарне значення ПРП</p> <p>Способом картодіаграми показати структуру ПРП за складовими</p>	
3	<p>Практична робота № 3</p> <p>Картографування валового збору зернових культур для</p>	

	<p>областей України за допомогою знака Варзара Опрацювати дані по площах посівів та врожайності зернових культур Використовуючи графічне зображення знаку Варзара, відобразити валовий збір зернових культур в розрізі адміністративних одиниць</p>	
4	<p>Практична робота № 4 Картографування людності міст та містечок значковим способом На картосхемі способом розмірних знаків, при абсолютній масштабності показати людність міських поселень. Кольором відрізнити міста та містечка також нанести основні транспортні шляхи, щоб показати системо формуючі зв'язки між поселеннями.</p>	
5	<p>Практична робота №5 Визначення чисельності населення та природного приросту На карті способом картодіаграми (стовпчикової діаграми) показати значення народжуваності та смертності по адміністративних одиницях Способом картограми, засобом штриховки, відобразити показники природного приросту населення</p>	
6	<p>Практична робота № 6 Картографування електоральних вподобань населення крапковим способом Опрацювати матеріали результатів президентських виборів 2019 року Способом крапок (кольорове забарвлення вирізняє уподобання виборців) показати електоральні вподобання за виборчими округами обраної адміністративної області</p>	
7	<p>Практична робота № 7 Картосхеми транспортної доступності Побудувати граф транспортної доступності На основі графу скласти матрицю транспортної доступності За результатами розрахованого коефіцієнта способом картограми показати вигідність транспортного розташування адміністративних одиниць обраної області</p>	
8	<p>Практична робота №8 ГІС у тематичному картографуванні У обраному ГІС (в якому найбільш комфортно працювати здобувачу освіти) побудувати</p>	

	адміністративну, накреслення населення, та фізичну карту обраної адміністративної області.	

ЗМІСТ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№	Тема	Завдання для самостійної роботи (питання самостійної роботи виносяться на модульконтроль та на іспит)	Кількість годин
1	Вступ до курсу. Історія тематичного картографування в Україні.	Сучасні тенденції топографічного і тематичного картографування	10
2	Історія тематичного картографування в Україні.	Тематичне та спеціальне картографування в Україні (в період 1918 -1990)	10
3	Принципи, методи та підходи у складанні тематичних карт	Знакові системи тематичної картографії, як засіб картографічного моделювання	10
4	Принципи, методи та підходи у складанні тематичних карт	Основні напрями «проблемного картографування»	10
5	Картографування природи	Головні напрями загальнонаукового картографічного моделювання системи «суспільство– природа»	5
6	ГІС картографування при розробці тематичних карт	Старіння тематичних карт. Завдання: ознайомитись з кваліметричним та маркетинговим методом оцінки старіння тематичних карт.	5
7	Тематичні карти клімату, рослинності та тваринного світу. Синтетичні карти природи	Картографічна основа для ґрунтового знімання. Завдання– обґрунтувати вибір топографічної карти, зображення рельєфу, побудови профілю, контурів землекористувачів.	10
8	Тематичні карти клімату, рослинності та тваринного світу. Синтетичні карти природи	Картографічне моделювання в екологічних дослідженнях. З'ясувати суть еколого-географічного аналізу і оцінювання території її відповідне картографічне відображення.	10

9	Карти транспортно-економічних зв'язків	Картографічне забезпечення соціально-економічного та політичного розвитку України	10
10	Складання комплексних карт громад та територій	Регіональне картографування. Аналіз тематичних карт Чернівецької області.	10
			90

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Для формування освітніх компетентностей та програмних результатів при викладанні даної навчальної дисципліни застосовуються наступні методи та освітні технології: Під час викладання освітньої компоненти використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: бесіда, пояснення, робота з електронними ресурсами;
- наочні методи: демонстрація відео, презентації, періодичні видання, книги;
- дискусія на практичних заняттях під час обговорення проблемних питань;
- самостійна робота.
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси, семінари, круглі столи, вебінари)
- методи стимулювання пізнавального інтересу: дискусії, тренінги.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю

Контроль засвоєння лекційного і самостійного опрацювання теоретичного матеріалу здійснюється на основі модульного (письмового) фронтального опитування, в тому числі – тестування. Контроль засвоєння знань та набуття вмінь і навичків при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом їх поточної перевірки. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді тестування / письмового опитування (за вибором здобувачів освіти). Форма підсумкового контролю (іспит) полягає в оцінюванні засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу на підставі усних відповідей на підсумковому модулі та результатів виконання практичного питання білету.

Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (до 100 балів) є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності (виконання практичних завдань, перевірка знань теоретичного блоку, в т.ч. самостійної роботи) та підсумковий контроль (іспит). Максимальну кількість балів, яку може отримати студент до іспиту у сумі становить 60 балів (модуль 1 – 24 бали (15 за теоретичний блок, та 9 – за практичний), модуль 2 – 36 балів (21 за теоретичний блок, та 15 – за практичний), 40 балів відводиться на контрольний модуль.

Підсумкова оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно шкали оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається сумарна кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою. РІШЕННЯ ЩОДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ, ВІДПОВІДНО НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ, ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ПРИЙМАЄ САМ. АЛЕ МОДУЛЬ-КОНТРОЛЬ ЗДАЄТЬСЯ ОБОВ'ЯЗКОВО.

Шкала оцінювання

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**. Білет передбачає три питання. Два теоретичних (по 15 балів) та 1 практичне (10 балів).

A 90 – 100 балів - Знання предмету глибокі і міцні, виходять за межі програми, підручників і навчальних посібників та носять науковий та інноваційний характер. Студент вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом, методологічними основами створення картографічного матеріалу. Висловлює та аргументує своє бачення щодо підбору та використання засобів та способів картографування, працює у ГІС

B 80 – 89 балів Знання предмету глибокі і повні, перебувають у межах навчальних програм, підручників і навчальних посібників. Студент вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом, методологічними основами. Орієнтується в особливостях сучасного тематичного картографування, може будувати тематичні карти в ГІС.

C 70 – 79 балів Знання предмету достатньо глибокі і повні, перебувають у межах навчальних програм, підручників і навчальних посібників. Студент володіє понятійно-термінологічним апаратом, при. При запропнованих вихідних даних може підібрати оптимальні способи картографування, розробити легенду майбутньої тематичної карти.

D 60 – 69 балів. Знання предмету перебувають в межах навчальних програм. Студент орієнтується в понятійно-термінологічному апараті. Тематичну карту може створити лише за консультування та рекомендацій викладача.

E 50 – 59 балів Знання, завчені з підручника, висвітлюються за допомогою конспекту. Студент самостійно використовує знання переважно у завчених умовах і ситуаціях, на нові види діяльності вони переносяться за допомогою викладача. Карту може читати, але створення нової викликає труднощі.

FX 35-49 балів Студент не володіє основами знань з тематичного картографування, не може чітко пояснити основних понять, категорій, не виконав практичних завдань. Але читає тематичні карти різного спрямування, розпізнає способи та засоби картографування, та оже орентуватися в театиних напрямках їх використання.

F 0-34 бали Основи курсу студентом не освоєні, практичні і самостійні завдання не виконані, знання не продемонстровані.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням

Перелік питань для самоконтролю й контролю навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни.

1. Вкажіть предмет та об'єкт дослідження тематичної картографії.
2. Охарактеризуйте особливості створення тематичних карт як методу наукового пізнання.
3. Охарактеризуйте зображення території України на стародавніх картах.
4. Середньовічні карти території України.
5. Картографування українських земель у нові часи.
6. Розкрийте передумови зародження тематичного картографування.
7. Охарактеризуйте засади тематичного картографування у новітній період (1918 - початок 90-х років ХХ ст.).
8. Тематичне картографування в незалежній Україні.
9. Вкажіть на перспективи тематичного картографування в Україні.
10. Охарактеризуйте Національний атлас України.
11. Вкажіть принципи та методи складання тематичних карт.
12. Охарактеризуйте методи, засоби, способи та прийоми тематичного картографування.
13. Опишіть процес картографічного моделювання.
14. Розкрийте поняття синтезу у тематичному картографуванні.
15. Охарактеризуйте передачу інформації через дослідницький та реєструючий канали в картографічному моделюванні.
16. Опишіть комплексність та системність в тематичному картографуванні природи і господарства.
17. Вкажіть на поняття географічних границь та динаміки явищ на тематичних картах.
18. Суть і прийоми картографічної мови на тематичних картах.
19. Розкрийте способи картографування процесів і явищ на тематичних картах.
20. Охарактеризуйте застосування картограми як способу тематичного картографування.
21. Охарактеризуйте застосування картодіаграми як способу тематичного картографування.
22. Охарактеризуйте застосування значкового способу як способу тематичного картографування.
23. Охарактеризуйте застосування точкового(крапкового) способу як способу тематичного картографування.
24. Охарактеризуйте застосування способу ареалів як способу тематичного картографування.
25. Охарактеризуйте застосування способу ізоліній як способу тематичного картографування.
26. Охарактеризуйте застосування способу ліній руху як способу тематичного картографування.
27. Охарактеризуйте застосування способу якісного фону як способу тематичного картографування.
28. Вкажіть на можливість поєднання способів картографування на тематичній карті.
29. Охарактеризуйте зображуючи засоби відображення явищ і процесів на тематичних картах.
30. Розкрийте особливості застосування граничних ліній як засобу тематичного картографування.
31. Розкрийте особливості застосування кольорового тону як засобу тематичного картографування.
32. Розкрийте особливості застосування художніх та символічних побудов як засобу

тематичного картографування.

33. Розкрийте особливості застосування буквено-цифрових позначень як засобу тематичного картографування.

34. Розкрийте особливості застосування вектора як засобу тематичного картографування.

35. Розкрийте особливості застосування кольорової насиченості як засобу тематичного картографування.

36. Розкрийте особливості застосування скаляра як засобу тематичного картографування.

37. Розкрийте особливості застосування елементарних побудов як засобу тематичного картографування.

38. Розкрийте особливості застосування геометричних побудов як засобу тематичного картографування.

39. Розкрийте суть прийомів картографування.

40. Опишіть матеріали для складання тематичних карт.

41. Розкрийте суть метричності зображень на тематичних картах.

42. Розкрийте суть символічності зображень на тематичних картах.

43. Охарактеризуйте умови позначення, що застосовуються на тематичних картах.

44. Реалістичність та умовність тематичних карт.

45. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення геологічних та геофізичних карт.

46. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення кліматичних карт.

47. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карт поверхневих вод і водних ресурсів.

48. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення ґрунтових карт.

49. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення флористичних та фауністичних карт.

50. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення ландшафтних карт.

51. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карт охорони природи.

52. Карти геофізичних умов. Аномальні магнітні поля. Геотермічні умови.

53. Карти тектоніки та неотектоніки.

54. Карти мінеральних ресурсів.

55. Карти гідрогеологічних умов і ресурсів підземних вод.

56. Карти палеогеографічних умов території.

57. Карти біокліматичних умов.

58. Карти природних лікувальних ресурсів.

59. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення фауністичних карт.

60. Охарактеризуйте карти фізико-географічного районування.

61. Охарактеризуйте картографічні прийоми батиметричних карт морів.

62. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карт населення і населених пунктів.

63. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карти промисловості.

64. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карти сільського господарства.

65. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карт лісового господарства та лісових ресурсів.

66. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карт транспорту.

67. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення карт соціальної сфери.

68. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення туристичних карт.

69. Охарактеризуйте картографічні прийоми створення медико-географічних карт.

70. Охарактеризуйте специфіку мови карти, її сприйняття та роль легенди.

71. Розкрийте суть наочності, виразності, інформаційної ємності, читання і використання тематичних карт.

72. Аналіз і застосування тематичних карт.

73. Тематична карта як засіб праці, пізнання і практичної діяльності, інструмент дослідження.

74. Тематична карта і викладання географії.
75. Охарактеризуйте сучасні тенденції і напрями розвитку соціально-економічної картографії.
76. Проаналізуйте принципи вимірювання на карті, застосування сучасних методів і засобів.
77. Вкажіть на місце тематичних карт у географічних дослідженнях, господарській діяльності, навчальному процесі.
78. Вкажіть особливості побудови карт мережі, забезпеченості та доступності.
79. Проаналізуйте процес систематизації тематичних карт.
80. Охарактеризуйте способи зображення та їх систематизацію. Поясніть принципи поєднання способів зображення.
81. Дайте характеристику географічної основи екологічної карти та вибору її елементів.

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», що відповідає «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (протокол №16 від 25.11.2024 р.; детальніше за покликанням <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativnavchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>)

Неформальна освіта за темами курсу. Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари). Допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

Зустріч зі стейхолдерами та менторами

Впродовж вивчення курсу під час проведення лекційних та практичних занять а також в позааудиторний час відбуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів та вивчення практичного досвіду викладачі в закладах вищої освіти України.

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі. Скільки для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle, то фіксація набраних балів студентом під час вивчення курсу також ведеться у електронному додатку оцінювання на сторінці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. RUDENKO, Leonid; LISOVSKYI, Sergiy; MARUNIAK, Eugenia. Dilemmas of regional development in Ukraine. *Ukrainian Geographical Journal*, 2020, 3.111: 36-45.
2. Берданова О. В., Вакулєнко В. М., Валєнтюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратєгичне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакулєнко, І. В. Валєнтюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 121 с
3. Волошин, В. У., & Король, П. П. (2022). Геоінформаційне тематичне картографування засобами ГІС MapInfo Professional.
4. Грицьків, Н., Лайкун, Л., & Бабій, Л. (2016). Картографування лавинонебезпечних територій з використанням ГІС-технологій.

5. Джаман В. Етнічна мапа буковинського прикордоння на зламі тисячоліть /В. Джаман, Н. Заблотовська, І. Костащук, В. Старик, Т. Халавка.- Чернівці: Прут, 2011. – 80 с. <http://buktolerance.com.ua/?p=4036>
6. Заячук М. Економіко-математичне моделювання оптимального землекористування у фермерському укладі України / М. Заячук, Н. Заблотовська, О. Заячук // Економічна та соціальна географія / [Я. Б. Олійник (відн. ред) та ін.] – 2017. – Вип. 77. – С. 19-27
7. Й. Гілецький, Н. Заблотовська, Я. Скрипник, М. Заячук / Картосхема: Івано-Франківська область. Адміністративний устрій / Картосхему складено на кафедрі географії України та регіоналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича
8. Калинич, І. В., Четверіков, Б., & Чинціцький, О. (2021). Методика картографування об'єктів історико-культурної спадщини засобами ГІС-технологій із використанням архівних картографічних та аероматеріалів.
9. М. Заячук, Н. Заблотовська, Я. Атаманюк, Й. Гілецький, Р. Сливка. / Картосхема: Івано-Франківська область. Господарство / Картосхему складено на кафедрі географії України та регіоналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича та на кафедрі географії та природознавства Прикарпатського університету ім. В. Стефаніка;
10. Ничвид, М. Р. (2022). Цифрове картографування.
11. Онищак, Р. М., & Остроух, В. І. (2011). Використання геоінформаційних систем для вирішення завдань тематичного картографування. *Вісник геодезії та картографії*, (5), 51-55.
12. Сухий, П. О. Інформаційні технології в менеджменті землеустрою : навч. посібник / П. О. Сухий, Т. В. Гуцул. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 200 с.
13. Штанько, Г. І. (2022). Сучасний стан та тенденції картографування об'єктів історико-культурного призначення в Україні. Лозинський В. В. Картографо-топографічний словник-довідник: навч. посіб. / В. В. Лозинський, Ю. М. Андрейчук; за наук. ред. проф. І. П. Ковальчука. – Київ ; Львів : НУБІП Україна ; ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – 256 с

Додаткова

1. Vorisyuk, N. I. Геоінформаційні системи у сфері логістики та маршрутизації транспортних засобів. *Програмний комітет*, 22.
2. Глібчук, П. В. (2015). Методичні особливості використання картографічних творів для встановлення етапів трансформації поселенської мережі України. *Український географічний журнал*, (3), 50-55.
3. Гриб, О. М., & Гращенкова, Т. В. (2023). Топографія з основами картографії: конспект лекцій.
4. Корнус, А., Корнус, О., Коновалов, М., Данильченко, О., & Король, О. (2021). Традиційне і нове у змісті й методиці українського регіонального нозогеографічного картографування. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, (33), 84-91.
5. Левада, О., Іванова, В., & Непша, О. (2018). Формування картографічних компетентностей в шкільному курсі географії. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: "Педагогіка"*, 21(2), 78-86.
6. Поливач, К. А. Відображення релігійної спадщини в електронному атласі «Населення України та його культурна і природна спадщина». *Географічна наука та освіта: перспективи й інновації*, 134.
7. Сосса, Р. І. (2011). Розвиток тематичного картографування. *Вісник геодезії та картографії*, (5), 27-32.
8. Шевченко, Р. Ю. (2021). Інструментарій комплексного екологічного атласного картографування міських територіальних громад. *Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення*, 204.

Політика академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Дотримання академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича регламентується такими нормативними документами:

1. Правила академічної доброчесності (від 28 листопада 2016, протокол № 12)
2. Етичний кодекс (від 29 травня 2023, протокол № 5)
3. Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (від 02 вересня 2024, протокол № 12)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.